ਐੱਮ/ਐੱਸ. ਮਿਊਥੂਟ ਲੀਜ਼ਿੰਗ ਅਤੇ ਫਾਇਨਾਂਸ ਲਿਮਟਿਡ
ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾਂ
ਬਨਾਮ
ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ
(2010 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 10201-10202)
ਜਨਵਰੀ 03, 2023

[ਸੰਜੀਵ ਖੰਨਾ ਅਤੇ ਐਮ. ਐਮ. ਸੁੰਦਰੇਸ਼, ਜੇ ਜੇ.]

ਵਿਆਜ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1974 – ਐੱਸ.2(5-ਏ) ਅਤੇ ਐੱਸ.2(5-ਬੀ) – ਹਾਇਰ-ਪਰਚੇਜ਼ ਐਗਰੀਮੈਂਟ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਐੱਸ.2(5-ਏ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਹਨ – ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਹਾਇਰ-ਪਰਚੇਜ਼ ਐਗਰੀਮੈਂਟਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਹਾਇਰ-ਪਰਚੇਜ਼ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਆਜ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ - ਆਈ.ਟੀ.ਏ.ਟੀ ਨੇ 13 ਜਨਵਰੀ 1998 ਦੇ ਸੀ.ਬੀ.ਡੀ.ਟੀ ਸਰਕੂਲਰ ਨੰਬਰ 760 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਹਾਇਰ-ਪਰਚੇਜ਼ ਐਗਰੀਮੈਂਟ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਤੱਤ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿਆਜ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਰਾਏ ਦੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਅਡਵਾਂਸ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਵਿਆਜ ਟੈਕਸ ਲਈ ਚਾਰਜਯੋਗ ਹਨ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਈ.ਟੀ.ਏ.ਟੀ ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਹਾਇਰ-ਪਰਚੇਜ਼ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚ "ਵਿੱਤ ਖਰਚੇ" ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜੋ ਵਿਆਜ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਵਿਆਜ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਲੈਣ-ਦੇਣ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਕਿਰਾਏ-ਖਰੀਦ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਟਾਈਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਹਨ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿੱਤ ਸਮਝੌਤਾ ਹੈ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਰਿਲਾਇੰਸ ਸੀ.ਬੀ.ਡੀ.ਟੀ. ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਰਕੂਲਰ ਨੰਬਰ 760 ਮਿਤੀ 13 ਜਨਵਰੀ 1998 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ - ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਰੱਖੀ ਗਈ: ਸਹਾਰਾ ਇੰਡੀਆ ਸੇਵਿੰਗਜ਼ ਅਤੇ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਰਾਹੀਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ - 13 ਜਨਵਰੀ 1998 ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਨੰਬਰ 760 ਵਿੱਚ, ਸੀਬੀਡੀਟੀ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਭਾੜੇ ਦੀ ਖਰੀਦ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਰਸੀਦਾਂ ਵਿਆਜ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ - ਉਹਨਾਂ ਲੈਣ-ਦੇਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਵਿੱਚ, ਵਿੱਤੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਆਜ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਵਿਆਜ ਟੈਕਸ ਦੇ ਅਧੀਨ - ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੈਣ-ਦੇਣ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ - (i) ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ; (ii) ਸਪਲਾਇਰ ਵਿਚਕਾਰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ

ਸੰਪਤੀ, ਕਿਰਾਇਆ-ਖਰੀਦ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਅੰਤਮ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੀ; ਅਤੇ (iii) ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ, ਕਿਰਾਇਆ-ਖਰੀਦ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਆਦਿ-ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਦੋਂ ਕਿਰਾਇਆ-ਖਰੀਦ ਕੰਪਨੀ ਅਜਿਹੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਮਤ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਅਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਸਲ ਖਰੀਦਦਾਰ ਹੈ ਪਰ ਪੂਰੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਮੁੜ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਆਈ. ਟੀ. ਏ. ਟੀ. ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਅਣਉਚਿਤ ਸੀ-ਆਈ. ਟੀ. ਏ. ਟੀ. ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼

ਵਿਆਜ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1974-ਧਾਰਾ 2(7)-ਜੇ ਧਾਰਾ 2(7) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਰਾਏ-ਖਰੀਦ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਸੂਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਆਜ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਗੁੰਜਾਇਸ਼-ਧਾਰਿਤਃ ਧਾਰਾ 2(7) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਸਹਾਰਾ ਇੰਡੀਆ ਸੇਵਿੰਗਜ਼ ਅਤੇ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(7) ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸੀਮਤ ਅਤੇ ਸੀਮਤ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਗੀ' ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਆਜ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਨਿਵੇਸ਼ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਆਜ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਰਿਆਇਤੀ ਬਿੱਲ ਦੇ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ' ਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਵਿਆਜ ਹੋਵੇ।

ਕਿਰਾਇਆ-ਖਰੀਦ-ਤੱਤ-ਧਾਰਿਤਃ ਇੱਕ ਕਿਰਾਇਆ-ਖਰੀਦ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਦੋ ਤੱਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ-ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਾ ਇੱਕ ਤੱਤ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਤੱਤ-ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਤਬਾਦਲਾ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਕਿਰਾਇਆ-ਖਰੀਦ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਸਿਵਲ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਤੀਜੇ ਵੀ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਟੈਕਸੇਸ਼ਨ-ਟੈਕਸੇਸ਼ਨ ਮਾਮਲੇ-ਆਈ. ਟੀ. ਏ. ਟੀ. ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ-ਸਕੋਪ-ਆਯੋਜਿਤਃ ਆਈ. ਟੀ. ਏ. ਟੀ. ਦੁਆਰਾ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਣਾਇਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕੇ-ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਹੀ ਸਖਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਈ. ਟੀ. ਏ. ਟੀ. ਦੁਆਰਾ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਟੈਕਸੇਸ਼ਨ ਮਾਮਲੇ-ਪੂਰਵਗਾਮੀ-ਸਾਵਧਾਨੀ ਦਾ ਨਿਯਮ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਟੈਕਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਹੋਰ ਧਿਰਾਂ ਟੈਕਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ-ਸਾਵਧਾਨੀ ਦਾ ਇਹ ਨਿਯਮ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਵੱਖਰੇ ਹੋਣ।

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ- ਲੇਖ 141- ਐੱਸਐੱਲਪੀ-ਬਰਖਾਸਤਗੀ-ਆਯੋਜਿਤਃ ਜੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਯੂ/ਲੇਖ 141 ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਮਿਸਾਲ ਦਾ ਗਠਨ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ

ਆਯੋਜਿਤਃ 1. ਇੱਕ ਹਾਇਰ-ਪਰਚੇਜ਼ ਐਗਰੀਮੈਂਟ ਦੇ ਦੋ ਤੱਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ - ਇੱਕ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਾ ਤੱਤ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਤੱਤ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਛੁੱਕ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦਣ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਤੱਤ ਸਫਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਮਾਲ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਇਰ-ਖਰੀਦਣ ਵਿੱਚ, ਵਿਆਜ ਦਾ ਇੱਕ ਤੱਤ ਅੰਦਰੂਨੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜੋ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੈ ਉਹ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਰਕਮ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਆਜ। ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਵਾਹਨ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲਿਆ ਸਾਮਾਨ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੋਈ ਕਰਜ਼ਾ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਗੀ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਧਾਰਨ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਵਪਾਰਕ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੰਪਲੈਕਸ. ਭਾਵੇਂ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਐਮ.ਵੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 51 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਾਹਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਨਾਮ ਵੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਬੁੱਕ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਰਾਏ-ਖਰੀਦ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਐਮਵੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮਾਲਕ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ/ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਚਲਾਨਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ, ਯਾਨੀ ਵਾਹਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ। ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਕੋਈ ਵੀ ਤਬਾਦਲਾ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏ-ਖਰੀਦ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਸਿਵਲ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਤੀਜੇ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਰਾਹੀਂ ਸਹਾਰਾ ਇੰਡੀਆ ਸੇਵਿੰਗਜ਼ ਅਤੇ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮੈਸਰਜ਼ ਜੀ.ਈ. ਕੈਪੀਟਲ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟੇਸ਼ਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਜ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਜੀ.ਈ. ਕੈਪੀਟਲ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟੇਸ਼ਨ ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਰਲਾ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 14] [329- ਸੀ-ਐੱਚ]

2. ਸਰਕੂਲਰ ਨੰ. 760 ਮਿਤੀ 13 ਜਨਵਰੀ 1998 ਨੂੰ, ਸੀਬੀਡੀਟੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਖਰੀਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਰਸੀਦਾਂ ਵਿਆਜ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਆਜ ਟੈਕਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਆਜ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੋ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਰਮਿਆਨ ਅੰਤਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ-(i) ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ; (ii) ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਪਲਾਇਰ, ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਅੰਤਮ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦਰਮਿਆਨ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ; ਅਤੇ (iii) ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਜੋ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ, ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਦੋਂ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਅਜਿਹੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਮਤ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਸਲ ਖਰੀਦਦਾਰ ਹੈ ਪਰ ਪੂਰੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਮੁੜ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ ਤੇ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 16][331-ਐਫ-ਐਚ; 332- ਏ-ਬੀ]

3.1. ਸੁੰਦਰਮ ਫਾਇਨਾਂਸ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏ-ਖਰੀਦ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਅਸਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (7) ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਸਹਾਰਾ ਇੰਡੀਆ ਸੇਵਿੰਗਜ਼ ਅਤੇ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਪਟਿਆਲਾ ਥਰੂ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (7) ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸੀਮਤ ਅਤੇ ਸੀਮਤ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਗੀ' ਤੇ ਵਿਆਜ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਆਜ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਨਿਵੇਸ਼ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਆਜ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਛੂਟ ਵਾਲੇ ਬਿੱਲ ਦੇ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ' ਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਵਿਆਜ ਹੋਵੇ। [ਪੈਰਾ 17][332-ਬੀ-ਈ]

3.2. ਟੈਕਸੇਸ਼ਨ ਚਾਰਜਿੰਗ ਧਾਰਾ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਚਾਰਜਿੰਗ ਧਾਰਾ ਦੇ ਚਾਰ ਕੋਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਟੈਕਸ ਵਿੱਚ ਕੀ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਟੈਕਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਟੈਕਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸਾਵਧਾਨ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਵਧਾਨੀ ਦਾ ਇਹ ਨਿਯਮ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 18] [332- ਈ-ਐੱਫ]

4.1 ਆਈਟੀਏਟੀ ਦੁਆਰਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਣਾਇਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਗੜਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸਦੇ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਤਦ ਹੀ ਸਖਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਆਈਟੀਏਟੀ ਦੁਆਰਾ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਖਾਸ ਠੋਸ ਸਵਾਲ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਾਮਕਰਨ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਟੈਕਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਅਸਲ ਚਰਿੱਤਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 19 [333-ਸੀ-ਈ]

4.2 ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਵੱਖਰੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ, ਰਿਮਾਂਡ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ 31 ਮਾਰਚ 2000 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋੜਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਆਈਟੀਏਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 20, 21] [333-ਜੀ; 334-ਏ]

> *ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕਾਨਪੁਰ ਬਨਾਮ ਸਹਾਰਾ ਇੰਡੀਆ ਸੇਵਿੰਗਜ਼ ਅਤੇ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ* **(2009) 17 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 43** *ਅਤੇ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਪਟਿਆਲਾ ਦੁਆਰਾ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪਟਿਆਲਾ* **(2015) 15 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 483: [2015] 12 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 243-'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।**
>
> *ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕੋਚੀਨ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਮਥੂਟ ਲੀਜ਼ਿੰਗ ਅਤੇ ਫਾਇਨਾਂਸ ਲਿਮਟਿਡ* **[2002 ਦੇ ਆਈ. ਟੀ. ਏ. ਨੰਬਰ 269** *ਵਿੱਚ ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ* **10 ਮਾਰਚ, 2008 ਦਾ ਫੈਸਲਾ]-ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।**
>
> *ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਮੈਸੂਰ ਬਨਾਮ ਆਈ. ਟੀ. ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕਰਨਾਟਕ-1, ਬੰਗਲੌਰ* **(1989) 175 ਆਈ. ਟੀ. ਆਰ. 607-ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।**

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਚੋਲਾਮੰਡਲਮ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਅਤੇ ਫਾਇਨਾਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ **(2008) 296 ਆਈ. ਟੀ. ਆਰ. 601- ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।**

ਕੇ. ਐਲ. ਜੌਹਰ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ (ਦੋਵਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ) ਬਨਾਮ ਡਿਪਟੀ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ, ਕੋਇੰਬਟੂਰ III (ਦੋਵਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ) **ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 1965 ਐੱਸ. ਸੀ. 1082: [1965] 2 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 112;** *ਸੁੰਦਰਮ ਫਾਇਨਾਂਸ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾਂ ਏ. ਆਈ. ਆਰ.* **1966 ਐੱਸ. ਸੀ. 1178: [1966] 2 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 828;** *ਵਿਆਜ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਜੀ. ਈ. ਕੈਪੀਟਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਇੰਡੀਆ [ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ 16 ਮਈ, 2008 ਨੂੰ* **ਐੱਸਐੱਲਪੀ (ਸੀ) ਨੰ. 2008 ਦਾ 14202***] ਅਤੇ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਲੀਜ਼ਿੰਗ ਅਤੇ ਫਾਇਨੈਂਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਕੰਪਨੀਆਂ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ* **(2011) 2 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 352: [2010] 13 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 381-ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।**

<u>ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ</u>

[1966] 2 ਐੱਸਸੀਆਰ 828	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 7**
(2009) 17 ਐੱਸਸੀਸੀ 43	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ**	**ਪੈਰਾ 10**
[2015] 12 ਐੱਸਸੀਆਰ 243	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ**	**ਪੈਰਾ 10**
[1965] 2 ਐੱਸਸੀਆਰ 112	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 15**
[2010] 13 ਐੱਸਸੀਆਰ 381	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 18**

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾ: 2010 ਦਾ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 10201-10202

ਆਈ. ਟੀ. ਏ. ਨੰਬਰ 230 ਅਤੇ 269/2002 ਵਿੱਚ ਏਰਨਾਕੁਲਮ ਵਿਖੇ ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 10/03/2008 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

<u>ਨਾਲ</u>

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ: 10203,10204,10205-10206,2010 ਦੀ 10207,4903,4904, 4905, 4906, 4907 ਦੀ 2014 ਅਤੇ 2011 ਦੀ ਐਸਐਲਪੀ (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 4441

ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਪੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰੂਪੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼ਸ਼ਾਂਕ ਬਾਜਪਾਈ, ਚਿਨਮਈ ਚੰਦਰਾ, ਏ. ਰਘੁਨਾਥ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਿਤਿਕਾ ਸਿਨਹਾ, ਵੀ. ਕੇ. ਮੋਂਗਾ, ਈ. ਐੱਮ. ਐੱਸ. ਅਨਮ, ਏ. ਐੱਨ. ਅਰੋੜਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨਿਲ ਕਟਿਆਰ, ਵਕੀਲ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਸੰਜੀਵ ਖਾਨ, ਜੇ.

1. 2011 ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 4441 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਛੁੱਟੀ।

2. ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਇਸ ਬੈਚ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਮ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ: ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਰਾਏ-ਖਰੀਦਣ ਦੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਆਜ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਵਿਆਜ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 19741 ਦੇ ਤਹਿਤ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ? - ਖਰੀਦ ਸਮਝੌਤਾ?

3. ਤੱਥ, ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮੁਲਾਂਕਣ ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰਡ ਗੈਰ-ਬੈਂਕਿੰਗ ਵਿੱਤ ਅਤੇ ਲੀਜ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ - ਮੁਲਾਂਕਣਾਂ ਨੂੰ ਹਾਇਰ-ਪਰਚੇਜ਼ ਫਾਈਨਾਂਸ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਜੋਂ ਮੁੜ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮੁਲਾਂਕਣ ਐਕਟ ਦੇ ਧਾਰਾ 2(5-ਏ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਹਨ, ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

"(5- ਏ) "ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੰਸਥਾ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ, -

(i) ਇੱਕ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949 (1949 ਦਾ 10), ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਧਾਰਾ 51 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਬੈਂਕਿੰਗ ਸੰਸਥਾ ਸਮੇਤ);

(ii) ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 (1956 ਦਾ 1) ਦੀ ਧਾਰਾ 4-ਏ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾ;

(iii) ਧਾਰਾ 3 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 3-ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਤ ਰਾਜ ਵਿੱਤੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਸਟੇਟ ਵਿੱਤੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1951 (1951 ਦਾ 63) ਦੀ ਧਾਰਾ 46 ਅਧੀਨ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਸੰਸਥਾ, ਅਤੇ

(iv) ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਕੰਪਨੀ;

ਐਕਟ ਦੇ ਧਾਰਾ 2(5-ਬੀ) ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਜੋ "ਵਿੱਤੀ ਕੰਪਨੀ" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹਾਇਰ-ਪਰਚੇਜ਼ ਫਾਈਨਾਂਸ ਕੰਪਨੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ:

"(5- ਬੀ) "ਵਿੱਤੀ ਕੰਪਨੀ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (i), (ii) ਜਾਂ (iii) ਧਾਰਾ (5- ਏ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਕੰਪਨੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ,

---

[1] ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, 'ਐਕਟ'।

(i) ਇੱਕ ਹਾਇਰ-ਪਰਚੇਜ਼ ਫਾਈਨਾਂਸ ਕੰਪਨੀ, ਭਾਵ, ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਜੋ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਜੋਂ, ਹਾਇਰ-ਪਰਚੇਜ਼ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨਾਂ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਲਈ ਵਿੱਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ;

xx xx xx"

4. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ - ਮੁਲਾਂਕਣ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਿਰਾਏ-ਖਰੀਦ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਹ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਹਨ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏ-ਖਰੀਦ ਦੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਗੀ 'ਤੇ ਵਿਆਜ। ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ[2] ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਾਹਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ। ਹਾਇਰ-ਪਰਚੇਜ਼ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਚ ਦੱਸੀਆਂ ਮਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿਚ ਦੱਸੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਦੌਰਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਵਾਹਨ ਦੀ ਸਹੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਸਾਰੇ ਕਿਰਾਇਆ, ਦਰਾਂ, ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਖਰਚੇ ਵੀ ਅਦਾ ਕਰਨੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਇਕੱਲੀ ਹਿਰਾਸਤ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਤਾ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਥਾਂ ਜਿਸ ਲਈ ਮਾਲਕ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਹਰ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਵਾਹਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈਣ ਵਾਲਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ, ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਵਾਹਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਕਿਰਾਏ-ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਰਾਏ ਦੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਦੀਵਾਲੀਆ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਗਹਿਣੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵੇਚਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦੂਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕੰਮ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪੀੜਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਜਾਂ ਜਿਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ , ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਰਾਏ-ਖਰੀਦ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਜਾਂ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਮਾਲਕ ਤੁਰੰਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਥਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਵੋ ਜਿੱਥੇ ਵਾਹਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰੋ, ਹਟਾਓ ਅਤੇ ਮੁੜ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰੋ। ਮਾਲਕ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਹਰਜਾਨੇ, ਅਤੇ ਵਾਹਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਲਾਗਤ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਮਾਲਕ, ਜੇਕਰ ਸਹਿਮਤ ਹੋਵੇ, ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਵਾਹਨ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਮਾਲਕ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਵੀ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ

[2]ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, 'ਆਈਟੈਟ'

ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮਾਲਕ ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਨ।

5. ਇਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਆਈਟੀਏਟੀ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ - ਇਹ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਾਇਰ-ਪਰਚੇਜ਼ ਕਿਸ਼ਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਆਜ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਆਈਟੀਏਟੀ ਨੇ ਸੈਂਟਰਲ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟ ਟੈਕਸ3 ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਸਰਕੂਲਰ ਨੰਬਰ 760 ਮਿਤੀ 13 ਜਨਵਰੀ 1998 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਹਾਇਰ-ਪਰਚੇਜ਼ ਸਮਝੌਤਾ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਤੱਤ ਹਨ। ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਿਰਾਏ-ਖਰੀਦ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਆਈਟੀਏਟੀ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਕਿਰਾਏ-ਖਰੀਦ ਸਮਝੌਤੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਅਡਵਾਂਸ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕਿਰਾਏ ਦੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਕੁਝ ਵੱਖਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਅਡਵਾਂਸ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਜੋ ਵਿਆਜ ਟੈਕਸ ਲਈ ਚਾਰਜਯੋਗ ਹੈ।

6. ਆਈ.ਟੀ.ਏ.ਟੀ. ਨੇ ਹਾਇਰ-ਪਰਚੇਜ਼ ਐਕਟ, 1972 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਕਦੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹਾਇਰ-ਪਰਚੇਜ਼ (ਰਿਪੀਲ) ਐਕਟ, 2005 ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

7. ਕੇਰਲ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ***ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕੋਚੀਨ*** ਬਨਾਮ ***ਮੈਸਰਜ਼। ਮੁਥੂਟ ਲੀਜ਼ਿੰਗ ਅਤੇ ਫਾਇਨਾਂਸ ਲਿਮਟਿਡ*** [4] 10 ਮਾਰਚ 2008 ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਆਈ.ਟੀ.ਏ.ਟੀ. ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਕਿਸ਼ਤ ਵਿੱਚ "ਵਿੱਤੀ ਖਰਚੇ" ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਆਜ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਵਿਆਜ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਲੈਣ-ਦੇਣ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਕਿਰਾਏ-ਖਰੀਦ ਸਮਝੌਤੇ ਵਜੋਂ ਸਟਾਈਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਹਨ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿੱਤ ਸਮਝੌਤਾ ਹੈ। ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਇੱਕ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਵਿਆਜ ਦੀ ਇੱਕ ਫਲੈਟ ਦਰ ਵਸੂਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ, ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਇੱਕ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਵਾਹਨ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਖਾਲੀ ਰਸਮੀਤਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਾਹਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਸਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੀ। ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲਜ਼ ਐਕਟ, 1988[5] ਦੀ ਧਾਰਾ 51 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵਿੱਚ ਹਾਇਰ-ਪਰਚੇਜ਼ ਐਗਰੀਮੈਂਟ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ - ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਕੋਲ ਡਿਫਾਲਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਮੁੜ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਸੀ, ਪਰ ਮਾਲਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਾਮ ਬਦਲਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ।

---

[3] ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ' ਸੀਬੀਡੀਟੀ '

[4] 2002 ਦਾ ਆਈਟੀਏ ਨੰਬਰ 269

[5] ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, 'ਐਮਵੀ ਐਕਟ'

ਐਮਵੀ ਐਕਟ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਰਿਲਾਇੰਸ - ਸੀਬੀਡੀਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਸਰਕੂਲਰ ਨੰ. 760 ਮਿਤੀ 13 ਜਨਵਰੀ 1998 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਸੀਬੀਡੀਟੀ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ 25 ਮਾਰਚ 1996 ਨੂੰ ਸਰਕੂਲਰ ਨੰ. 738 ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਾਇਰ-ਪਰਚੇਜ਼ ਐਗਰੀਮੈਂਟ ਅਧੀਨ ਵਸੂਲੀ ਗਈ ਵਿਆਜ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(7) ਅਧੀਨ। ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ***ਸੁੰਦਰਮ ਫਾਈਨਾਂਸ ਲਿਮਿਟੇਡ*** ਬਨਾਮ ***ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ***[6], ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਜਿਸ ਦੀ ਅਸੀਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕਰਾਂਗੇ।

8. ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ***ਵਿਆਜ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ*** ਬਨਾਮ ***ਮੈਸਰਜ਼ ਜੀ.ਈ. ਕੈਪੀਟਲ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟੇਸ਼ਨ***[7], 1 ਸਤੰਬਰ 2006 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਲਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਗੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਆਜ ਨਹੀਂ ਕਮਾਇਆ ਹੈ, ਗਾਹਕ / ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹਾਇਰ-ਪਰਚੇਜ਼ ਕਿਸ਼ਤ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਵਿਆਜ ਟੈਕਸ ਲਈ ਚਾਰਜਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ. ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ***ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ*** ਬਨਾਮ ***ਮੈਸਰਜ਼ ਜੀ.ਈ. ਕੈਪੀਟਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਇੰਡੀਆ***[8], ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 16 ਮਈ 2008 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੈ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 141 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਬਾਈਡਿੰਗ ਉਦਾਹਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗੀ।

9. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(7), 1 ਅਕਤੂਬਰ 1991 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

> "(7) "ਵਿਆਜ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਗੀ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ-
>
> (ਏ) ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਦੇ ਅਣਵਰਤੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾ ਖਰਚੇ; ਅਤੇ
>
> (ਬੀ) ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਖਿੱਚੇ ਜਾਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਨੋਟਾਂ ਅਤੇ ਬਿੱਲਾਂ 'ਤੇ ਛੋਟ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ-
>
> (i) ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ, 1934 (1934 ਦਾ 2) ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1-ਬੀ) ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਵਿਆਜ;

---

[6] ਏਆਈਆਰ 1966 ਐਸਸੀ 1178

[7] 2006 ਦਾ ਆਈਟੀਏ ਨੰਬਰ 1275

[8] 2008 ਦਾ ਐੱਸਐੱਲਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 14202

(ii) ਖਜ਼ਾਨਾ ਬਿੱਲਾਂ 'ਤੇ ਛੋਟ;

10. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਸਿੱਧੇ ਫੈਸਲੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ***ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕਾਨਪੁਰ ਬਨਾਮ ਸਹਾਰਾ ਇੰਡੀਆ ਸੇਵਿੰਗਜ਼ ਅਤੇ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ*** [9]; ਅਤੇ ***ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਪਟਿਆਲਾ ਦੁਆਰਾ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ*** *ਬਨਾਮ* ***ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪਟਿਆਲਾ*** [10] ਰਾਹੀਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (7) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੁਝ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦੇਵਾਂਗੇ।

11. ***ਸਹਾਰਾ ਇੰਡੀਆ ਸੇਵਿੰਗਜ਼ ਅਤੇ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ*** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟਿਸ ਕੀਤਾ ਕਿ 1 ਅਕਤੂਬਰ 1991 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਧਾਰਾ 2(7) ਵਿੱਚ "ਵਿਆਜ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਸਿਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਮਦਨ ਕਰ ਲਈ ਚਾਰਜਯੋਗ ਰਕਮ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। "ਸਿਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ 'ਤੇ ਵਿਆਜ"। ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 'ਸਿਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ 'ਤੇ ਵਿਆਜ' ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ "ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਲਈ ਚਾਰਜਯੋਗ ਰਕਮ..." ਸ਼ਬਦ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੋਹਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ, ਮਹਿੰਗਾਈ ਵਿਰੋਧੀ ਉਪਾਅ ਅਤੇ ਮਾਲੀਆ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(7) ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਕਿ "ਵਿਆਜ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ "ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ, ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ, "ਵਿਆਜ" 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਬੰਧਿਤ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨੋਟਸ ਅਤੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਬਿੱਲ, ਪਰ ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਐਕਟ, 1934 ਦੀ ਧਾਰਾ 42(1-ਬੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਖਜ਼ਾਨਾ ਬਿੱਲਾਂ 'ਤੇ ਛੋਟ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ। ਧਾਰਾ 2(7) ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸਯੋਗ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਅਡਵਾਂਸ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ, ਖਾਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੇ ਖਰਚੇ ਅਤੇ ਵਚਨਬੱਧ ਨੋਟਸ ਅਤੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਬਿੱਲਾਂ 'ਤੇ ਛੋਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਨਾਲ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ "ਵਿਆਜ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਦੋ ਵਸਤੂਆਂ, ਅਰਥਾਤ, ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਖਰਚੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਮਿਸਰੀ ਨੋਟਸ ਅਤੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਬਿੱਲਾਂ 'ਤੇ ਛੋਟਾਂ ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ - ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੇ ਬਾਂਡ ਅਤੇ ਡਿਬੈਂਚਰ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਇਹਨਾਂ ਬਾਂਡਾਂ ਅਤੇ ਡਿਬੈਂਚਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਆਜ - ਇਸ ਵਿੱਚ "ਨਿਵੇਸ਼" ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(7) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਆਜ ਵਜੋਂ ਟੈਕਸਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। "ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਗੀ 'ਤੇ ਵਿਆਜ" ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

12. ***ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ*** (ਸੁਪਰਾ) ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਮਤਭੇਦ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ।

---

[9] (2009) 17 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ 43

[10] (2015) 15 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 483

ਅਦਾਲਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਕਿ ਕੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਛੋਟ ਵਾਲੇ ਬਿੱਲਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਹੋਣ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਚਾਰਜ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਧਾਰਾ 2(7) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਆਜ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਜਮ੍ਹਾ ਰਕਮ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਵਿਆਜ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਬੁੱਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚਲੇ ਮੁਲਾਂਕਣਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿਚ 'ਵਿਆਜ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਇਕ ਸੰਕੁਚਿਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ "ਮਾਲ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮਲ" ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਹੈ। ਵਿਚ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਤਰਕ ***ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਮੈਸੂਰ ਬਨਾਮ ਆਈ. ਟੀ. ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕਰਨਾਟਕ-1, ਬੰਗਲੌਰ*** [11] ਕਿ ਬਿੱਲ ਦੀ ਛੋਟ ਪੇਸ਼ਗੀ ਜਾਂ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਇੱਕ ਰੂਪ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਉਸ ਉੱਤੇ ਬਕਾਇਆ ਪੈਸੇ ਦੇ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ, ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਗੀ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(7) ਵਿੱਚ ਸੀਮਤ ਕਵਰੇਜ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਕੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਅਡਵਾਂਸ, ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਖਿੱਚੇ ਜਾਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਛੋਟ ਵਾਲੇ ਬਿੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਛੂਟ ਵਾਲੇ ਬਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਅਡਵਾਂਸ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਬਿੱਲਾਂ 'ਤੇ ਛੋਟ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ "ਵਿਆਜ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ, ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸਮੇਤ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੈ **ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਚੋਲਾਮੰਡਲਮ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਅਤੇ ਫਾਇਨਾਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ** [12], ਕਿ ਇੱਕ ਬਕਾਇਆ ਬਿੱਲ ਦਾ ਚਰਿੱਤਰ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਅਡਵਾਂਸ ਦਾ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(7) ਦੇ ਭਾਗ ਇੱਕ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਆਜ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੈਂਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਕਾਇਆ ਵਿਆਜ ਲਈ ਚਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸੇ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਗੀ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਛੋਟ ਵਾਲੇ ਬਿੱਲ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। . ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਧਾਨਿਕ ਉਪਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਟੈਕਸ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਆਜ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਯੋਗ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਗੀ ਤੋਂ "ਸਿੱਧਾ" ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਛੂਟ ਵਾਲੇ ਬਿੱਲ "ਤੇ" ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਗੀ "ਤੇ" ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਵਿਆਜ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

13. ਵਿਚ ਫੈਸਲਾ ***ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਪਟਿਆਲਾ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ*** (ਸੁਪਰਾ) ਰਾਹੀਂ ਆਮਦਨ ਕਰ ਐਕਟ, 1961 ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 2(28-ਏ) ਵਿੱਚ "ਵਿਆਜ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸਮੀਕਰਨ, ਵਿਆਜ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1974 ਹੈ, ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀਮਤ ਅਤੇ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਦੇ ਤਹਿਤ

[11] (1989) 175 ਆਈਟੀਆਰ 607

[12] (2008) 296 ਆਈਟੀਆਰ 601

ਐਕਟ, 1961, ਵਿਆਜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ, "ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ" ਸਮੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੈਸੇ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਤੋਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਵਿਆਜ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੇ ਧਾਰਾ 2(7) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ "ਚਾਲੂ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਉਲਟ, ਜੋ ਕਰਜ਼ੇ ਤੋਂ ਵਿਆਜ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਅੱਗੇ। ਤੀਜਾ, "ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੈਸੇ ਉਧਾਰ ਲਏ ਗਏ ਹਨ" ਨੂੰ "ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਅਡਵਾਂਸ" ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਗੀ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਸਾਧਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਧਾਰ ਲਏ ਗਏ ਪੈਸੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਐਕਟ, ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 ਦੇ ਉਲਟ, ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਤੰਗ ਟੈਕਸਯੋਗ ਘਟਨਾ 'ਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਇੱਕ ਛੋਟ ਵਾਲੇ ਬਿੱਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਹੋਣ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਇਸ ਦੇ ਕੇਨ ਵਿਆਜ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

14. ਕਿਰਾਏ-ਖਰੀਦਣ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਤੱਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ - ਇੱਕ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਾ ਤੱਤ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਤੱਤ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਛੁੱਕ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦਣ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਤੱਤ ਸਫਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਮਾਲ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਇਰ-ਖਰੀਦਣ ਵਿੱਚ, ਵਿਆਜ ਦਾ ਇੱਕ ਤੱਤ ਅੰਦਰੂਨੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜੋ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੈ ਉਹ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਰਕਮ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਆਜ। ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਵਾਹਨ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲਿਆ ਸਾਮਾਨ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਰਜ਼ਾ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਗੀ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਧਾਰਨ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਵਪਾਰਕ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈਣ-ਦੇਣ (ਲਾਂ) ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਐਮ.ਵੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 51 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਾਹਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਨਾਮ ਵੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਬੁੱਕ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਰਾਏ-ਖਰੀਦ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਐਮਵੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮਾਲਕ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ/ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਚਲਾਨਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ, ਯਾਨੀ ਵਾਹਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ। ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਕੋਈ ਵੀ ਤਬਾਦਲਾ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏ-ਖਰੀਦ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਸਿਵਲ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਤੀਜੇ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵਿਚ ਡਿਕਟਮ ਅਤੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ***ਸਹਾਰਾ ਇੰਡੀਆ ਸੇਵਿੰਗਜ਼ ਅਤੇ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ*** (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ***ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਪਟਿਆਲਾ ਦੁਆਰਾ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ*** (ਸੁਪਰਾ), ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਲਿਆ ਹੈ ***ਮੈਸਰਜ਼ ਜੀ.ਈ. ਕੈਪੀਟਲ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟੇਸ਼ਨ*** [13] (ਸੁਪਰਾ), ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਜ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ***ਮੈਸਰਜ਼ ਜੀ.ਈ. ਕੈਪੀਟਲ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟੇਸ਼ਨ*** [14], ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਰਲਾ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

---

[13] 2006 ਦਾ 13 ਆਈਟੀਏ 1275

[14] 2006 ਦਾ ਆਈ.ਟੀ.ਏ. 1280

15. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰੈਵੇਨਿਊ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ***ਸੁੰਦਰਮ ਫਾਈਨਾਂਸ ਲਿਮਿਟੇਡ*** (ਸੁਪਰਾ) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਕੇਰਲਾ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੇਨਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਟਕਰਾਅ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ***ਸੁੰਦਰਮ ਫਾਈਨਾਂਸ ਲਿਮਿਟੇਡ*** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਵਾਂਗੇ ***ਕੇ.ਐਲ. ਜੌਹਰ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ (ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ)*** ਬਨਾਮ ***ਡਿਪਟੀ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ, ਕੋਇੰਬਟੂਰ III (ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ)***[15] ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਦਰਾਸ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1939 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏ-ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਇਹ ਵੇਖਣ ਲਈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਹੀ ਖਰੀਦ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਮਝੌਤਾ, ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਕਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਟੈਕਸ ਤੁਰੰਤ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਗਲਤ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਟੈਕਸਯੋਗ ਘਟਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਇਕ ਵਿਵਾਦ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਗੱਡੀ ਦੇ ਟਰਾਂਸਫਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਜੋਂ ਸਿਰਫ ਇਕ ਰੁਪਿਆ ਹੀ ਅਦਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਕਿਰਾਏ ਵਜੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੇ ਕਿਰਾਏ-ਖਰੀਦ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤੱਤ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਭਾੜੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਹ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਇਸਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਕੀਮਤ ਵੱਲ ਸੀ। ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਕਿਰਾਏ-ਖਰੀਦ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਅਸਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਵਿਧਾਨਿਕ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਿਰਾਏ ਨੂੰ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ***ਸੁੰਦਰਮ ਫਾਈਨਾਂਸ ਲਿਮਟਿਡ*** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜੇ.ਸੀ ਸ਼ਾਹ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੇ ਬਹੁਮਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ***ਕੇ.ਐਲ. ਜੌਹਰ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ*** (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਿੱਥੇ ਫਾਈਨਾਂਸਰ ਨੇ ਮਾਲ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਾਹਕ ਤੋਂ ਕਿਰਾਏ-ਖਰੀਦ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਾਹਕ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਮਾਲ ਦਾ ਮਾਲਕ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਿਰਾਏ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਅਤੇ ਮਾਮੂਲੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਮਾਲ ਖਰੀਦਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਕਲਪ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨਾ। ਕਿਰਾਏ-ਖਰੀਦ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਗਾਹਕ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਰਾਏ-ਖਰੀਦਣ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਮਾਲ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਫਾਈਨਾਂਸਰ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ।

---

[15]ਏਆਈਆਰ 1965 ਐਸਸੀ 1082

ਗਾਹਕ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਡੀਲਰ ਨੂੰ। ਫਾਈਨੈਂਸਰ ਹਾਇਰ-ਪਰਚੇਜ਼ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਗਾਹਕ ਦੁਆਰਾ ਕਿਰਾਏ-ਖਰੀਦ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਮਾਲ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਸਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਮਝੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਸਲ ਸੌਦਾ ਮਾਲ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਸੱਚਮੁੱਚ ਅਤੇ ਮੁਕੰਮਲ ਵਿਕਰੀ ਹੈ, ਜੋ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੈ, ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੇ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਰਤੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਕਿਉਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੈਸਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਸੀ ਉਪਰੋਕਤ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ***ਸੁੰਦਰਮ ਫਾਈਨਾਂਸ ਲਿਮਟਿਡ*** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਫਾਈਨਾਂਸਰਾਂ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨਾਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਗਾਹਕ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਉਸਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹਰ ਸਮੇਂ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਕਰੀ ਪੱਤਰ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਵਾਹਨ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਦਾ ਬੀਮਾ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗਾਹਕ ਮਾਲਕ ਸੀ।

16. ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਸ ਤਰਕ ਅਤੇ ਸੰਦਰਭ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੀਏ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਸੀਬੀਡੀਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਦੋ ਸਰਕੂਲਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹਾਂਗੇ। ਸੀ.ਬੀ.ਡੀ.ਟੀ. ਨੇ 25 ਮਾਰਚ 1996 ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਨੰਬਰ 738 ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਹਾਇਰ-ਪਰਚੇਜ਼ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿੱਤੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਹਾਇਰ-ਖਰੀਦ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿੱਤ ਖਰਚੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਵਿੱਤ ਕੰਪਨੀਆਂ ਐਕਟ ਦੇ ਧਾਰਾ 2(7) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਆਜ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਵਿਆਜ ਟੈਕਸ ਲਈ ਚਾਰਜਯੋਗ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 13 ਜਨਵਰੀ 1998 ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਨੰਬਰ 760 ਵਿੱਚ, ਸੀਬੀਡੀਟੀ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਕਿਰਾਏ-ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ, ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਰਸੀਦ ਹੋਵੇਗੀ। ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਉਹਨਾਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਪਦਾਰਥਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਵਿੱਤੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਆਜ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਵਿਆਜ ਟੈਕਸ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਦੋ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ - (i) ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ; (ii) ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਸਪਲਾਇਰ, ਹਾਇਰ-ਪਰਚੇਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਅੰਤਮ ਉਪਭੋਗਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ; ਅਤੇ (iii) ਇਰਾਦਾ

ਉਹਨਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ, ਕਿਰਾਏ-ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਕੀਮਤ ਆਦਿ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਦੋਂ ਹਾਇਰ-ਖਰੀਦਣ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਅਜਿਹੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਮਤ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਸਲ ਹੈ। ਖਰੀਦਦਾਰ ਪਰ ਪੂਰੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਮੁੜ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ***ਸੁੰਦਰਮ ਫਾਈਨਾਂਸ ਲਿਮਟਿਡ*** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

17. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ***ਸੁੰਦਰਮ ਫਾਈਨਾਂਸ ਲਿਮਟਿਡ*** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਣਾ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏ-ਖਰੀਦ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਅਸਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(7) ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਜਿਸਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ***ਸਹਾਰਾ ਇੰਡੀਆ ਸੇਵਿੰਗਜ਼ ਅਤੇ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ*** (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ***ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ। ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ*** (ਸੁਪਰਾ) ਰਾਹੀਂ, ਜਿਸ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(7) ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਅਡਵਾਂਸ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਆਜ ਵਜੋਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੀਮਤ ਅਤੇ ਸੀਮਤ ਅਰਥ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਆਜ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਨਿਵੇਸ਼ 'ਤੇ ਕਮਾਇਆ ਵਿਆਜ ਹੋਵੇ। ਜਾਂ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਛੂਟ ਵਾਲੇ ਬਿੱਲ ਦੇ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਵਿਆਜ।

18. ਟੈਕਸ ਚਾਰਜਿੰਗ ਧਾਰਾ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚਾਰਜਿੰਗ ਧਾਰਾ ਦੇ ਚਾਰ ਕੋਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਟੈਕਸ ਲਈ ਕੀ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸਲਈ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਟੈਕਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਟੈਕਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਦਾਹਰਨ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸਾਵਧਾਨ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਵਧਾਨੀ ਦਾ ਇਹ ਨਿਯਮ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਇਹ ਅਨੁਪਾਤ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ***ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਲੀਜ਼ਿੰਗ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੇਵਾ ਕੰਪਨੀਆਂ*** ਬਨਾਮ ***ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਅਦਰਜ਼***[16] ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 65(105)(ਜ਼ੈੱਡਐੱਮ) ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 65(12) ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1994, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ, ਬੈਂਕਿੰਗ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿੱਤੀ ਲੀਜ਼ ਅਤੇ ਓਪਰੇਟਿੰਗ ਲੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਟੈਕਸਯੋਗ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸ ਦੇ ਘੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਗੈਰ-ਬੈਂਕਿੰਗ ਵਿੱਤੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋਨ ਕੰਪਨੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ

[16] (2011) 2 ਐਸਸੀਸੀ 352

ਇਸ ਲਈ, ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ ਲੀਜ਼ਿੰਗ, ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਖਰੀਦਣ ਦੇ ਵਿੱਤ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਰਹੋ। ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ "ਭਾੜੇ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਚੈਟਲ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਦੇ ਬਦਲੇ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੋਵੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ ਦੀ ਲੀਜ਼ਿੰਗ ਲੰਬੀ-ਅਵਧੀ ਦੀ ਵਿੱਤ ਹੈ ਜੋ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਫੰਡ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ, "ਵਿਆਜ" ਤੱਤ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਲੀਜ਼ / ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈਣ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਰਾਏ ਲਈ ਮਿਹਨਤਾਨੇ (ਵਿਚਾਰ) ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ।

19. ਆਈਟੀਏਟੀ ਦੁਆਰਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਣਾਇਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਗੜਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।[17] ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸਦੇ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਤਦ ਹੀ ਸਖਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਆਈਟੀਏਟੀ ਦੁਆਰਾ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਖਾਸ ਠੋਸ ਸਵਾਲ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਾਮਕਰਨ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਟੈਕਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਅਸਲ ਚਰਿੱਤਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ।

20. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਪਾਤ ਅਤੇ ਤਰਕ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਮੁੜ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਰਿਮਾਂਡ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। **ਸਹਾਰਾ ਇੰਡੀਆ ਸੇਵਿੰਗਜ਼ ਅਤੇ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ** (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ***ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ*** (ਸੁਪਰਾ) ਰਾਹੀਂ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਵਿਆਜ ਟੈਕਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਛਲਾਵੇ ਜਾਂ ਘਟੀਆ ਤਰੀਕੇ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਸਗੋਂ ਕਈ ਹੋਰ ਕਾਰਕ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਵੱਖਰੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਕਿ ਰਿਮਾਂਡ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ 31 ਮਾਰਚ 2000 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

---

[17] ਦੇਖੋ ਕਰਨਾਟਕ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਵਕਫ਼ ਬਨਾਮ ਅੰਜੁਮਨ-ਏ-ਇਸਮਾਈਲ ਮਦਰਿਸ-ਉਨ-ਨਿਸਵਾਨ, (1999) 6 ਐਸ.ਸੀ. ਸੀ 343; ਅਤੇ ਸੀ. ਡੋਡਨਾਰਾਇਣ ਰੈੱਡੀ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਨਾਮ ਸੀ. ਜੈਰਾਮ ਰੈਡੀ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ, (2020) 4 ਐਸ.ਸੀ. ਸੀ 659

21. ਉਪਰੋਕਤ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋੜਾਂ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਲਈ ਆਈਟੀਏਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ - ਮੈਸਰਜ਼ ਮੁਥੂਟ ਲੀਜ਼ਿੰਗ ਅਤੇ ਫਾਈਨਾਂਸ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੇਸ ਬਰਕਰਾਰ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਬਿਭੂਤੀ ਭੂਸ਼ਣ ਬੋਸ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।
(ਅਸਿਸਟਡ: ਨੇਹਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਐੱਲਸੀਆਰਏ)

ਬੇਦਾਅਵਾ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

MANJEET SINGH
E. No. P/1882/2007 Advocate
Chamber No. 417 2nd Flour
Civil Courts, Rajpura
Mobile: 98726-56669